

Spirit of Bosnia / Duh Bosne

An International, Interdisciplinary, Bilingual, Online Journal
Međunarodni, interdisciplinarni, dvojezični, online časopis

Pismo predsjedniku Bidenu

Working Group for Bosnia and Herzegovina

13. decembar 2021.godine

Predsjednik Joseph R. Biden Jr.
Bijela kuća
1600 Pennsylvania Avenue, N.W.
Washington, DC 20500

Poštovani Predsjedniče Biden:

Obraćamo Vam se kako bismo apelirali na Vas da odlučno odgovorite na prijetnje suverenitetu i teritorijalnom integritetu Bosne i Hercegovine. Od ključnog je značaja da se nacionalisti iz reda bosanskih Srba i bosanskih Hrvata spriječe u destabilizaciji Bosne i Hercegovine putem prijetnji otcjepljenjem ili daljim produbljivanjem etničkih podjela, razvojem događaja koji bi u konačnici omogućio ostvarenje ciljeva genocida i međunarodne agresije iz 90-ih godina. Nadalje je ključno da podržimo Visokog predstavnika koji nadgleda provedbu Dejtonskog mirovnog sporazuma. Dalje u ovom pismu analiziramo aspekte trenutne krize i preporučujemo strateške inicijative za odbranu suvereniteta Bosne i Hercegovine, za očuvanje mira i za osiguranje bolje budućnosti za narednu generaciju.

Milorad Dodik, nacionalista iz reda bosanskih Srba, koji je trenutno član tročlanog Predsjedništva je u skorije vrijeme pojačao svoje napore na destabilizaciji Bosne i Hercegovine i regije istovremenim bojkotom državnih institucija, podrivanjem ustava i prijetnjama o osnivanju vlastite vojske. U izvještaju od 5. novembra 2021. godine Vijeću sigurnosti Ujedinjenih nacija, visoki predstavnik Christian Schmidt je upozorio da bi takve radnje predstavljale napuštanje ustavnog uređenja Bosne i Hercegovine i dejtonskog okvira i da "bi imale praktični učinak otcjepljenja Republike Srpske" od Bosne. Hercegovine.

Visoki predstavnik je ovakav razvoj događaja nazvao „ozbiljnim napadom“ na Dejtonski mirovni sporazum koji je osujetio svaku nadu u mir i pomirenje u Bosni i Hercegovini. Još značajnije je, međutim, da se svaki takav potez Republike Srpske ka otcjepljenju ili "autonomiji" ne smije shvatiti kao ništa manje nego ostvarenje njenih genocidnih osnivačkih ciljeva. Pretresno vijeće Haškog tribunala je oglasilo Radovana Karadžića krivim za udruženi zločinački poduhvat kojim se nastojalo trajno ukloniti nesrpsko stanovništvo s teritorije na koju su bosanski Srbi polagali pravo i uspostaviti etnički

homogena država. Gospodine Predsjedniče, 13. decembra 1995. godine Vi ste hrabro osudili zlodjela kao "srpski genocidni poduhvat" i "surovi čisti genocid." Vi ste svoju posvećenost Bosni i Hercegovini okarakterizirali kao posvećenost vrijednostima pravde i obećanju da se genocid više nikada neće dogoditi. Apeliramo na Vas da to obećanje ispunite tako što ćete svoj diplomatski tim uputiti da osigura neostvarivanje genocidnih ciljeva.

Pored navedenih prijetnji miru iz Republike Srpske, nacionalistički vođa bosanskih Hrvata Dragan Čović insistira na reformi izbornog zakona kojom bi se omogućio izbor predstavnika njegove nacionalističke stranke HDZ (Hrvatska demokratska zajednica) u Predsjedništvo. Takvim razvojem događaja bi se dodatno ojačale etničke podjele i dovelo do stvaranja trećeg entiteta i dalje destabilizacije Bosne i Hercegovine. Formiranjem trećeg entiteta bi se štaviše ostvario cilj međunarodne agresije organizirane u nešto što je presuđeno kao udruženi zločinački poduhvat koji je nastao u Hrvatskoj, UZP kojim se nastojala uspostaviti Herceg-Bosna ili "Velika Hrvatska" u Bosni i Hercegovini. Gdin. Čović nastoji nametnuti svoj prijedlog reforme izbornog zakona blokadom funkcioniranja vlade i prijetnjama bojkotom narednih izbora.

Apeliramo na Vas da svoj pregovarački tim uputite da odbije ovaj prijedlog reforme izbornog zakonodavstva i da radi s građanskim grupama na omogućavanju tranzicije Bosne i Hercegovine iz države sastavljene od „konstitutivnih naroda“ u modernu liberalnu demokratiju građana s jednakim pravima i dignitetom. Upravo u tom smislu mi tražimo da svoj pregovarački tim uputite da se vodi demokratskim principima i presudama Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Sejdić - Finci iz 2009. godine i predmetu Zornić iz 2014. godine.

Navedene nacionalističke ciljeve otvoreno podržava Ruska Federacija, koja na ovakve destabilizirajuće inicijative bosanskih Srba i bosanskih Hrvata gleda kao na priliku za sprečavanje euroatlantskih integracija Bosne i Hercegovine. U još jednoj zvaničnoj izjavi je naglašeno da Ruska Federacija vidi Bosnu i Hercegovinu kao dva entiteta, a ne kao jedinstvenu državu. Podražavajući različite referendume g. Dodika kojima se osporava Ustavni sud i visoki predstavnik, nedavno je data izjava u kojoj se navodi da bi Ruska Federacija na članstvo Bosne i Hercegovine u NATO-u gledala kao na neprijateljski čin na koji bi ona morala reagirati. I zaista je g. Putin nedavno izjavio da "Zapad na upozorenja Rusije da ne prelazi njene "crvene linije" gleda "previše neozbiljno". Premda se ovo bez sumnje direktno odnosilo na Ukrajinu, jednatko tako Republika Srpska može za Mosku predstavljati još jedan Donjecki bazen, sjedeću liniju otpora NATO-u i Evropskoj uniji.

S obzirom na suočavanje Bosne i Hercegovine s prijetnjama iz Republike Srpske i miješanje Ruske Federacije u ovoj regiji, apeliramo na naše diplomate pod Vašim vodstvom da se zalažu za pojačanje prisustva EUFOR-a u Bosni i Hercegovini do jednog realnijeg nivoa i pokretanje planiranja NATO-a za vanredne situacije. Također apeliramo na naš pregovarački tim da odbaci reformu izbornog zakonodavstva koja je osmišljena da bi koristila nacionalistima iz reda bosanskih Hrvata u ostvarivanju cilja dalje destabilizacije Bosne i Hercegovine, te da izraze bezrezervnu podršku Visokom predstavniku u njegovim nastojanjima da se odupre nasilničkim provokacijama i govoru mržnje Milorada Dodika.

Na koncu, vjerujemo da Sjedinjene Američke moraju odgovoriti na “crvene linije” godina. Putina svojom nepokolebljivim posvećenošću našim vrijednostima pravde, demokratije i ljudskih prava uz naše trajno obećanje da se spriječi ponavljanje genocida i međunarodne agresije u Bosni i Hercegovini.

S poštovanjem,

Radnu grupu za Bosnu i Hercegovinu

Prof. dr. David Pettigrew, profesor filozofije i studija holokausta i genocida, Državni univerzitet Southern Connecticut, Upravni odbor Studijskog programa za proučavanje genocida na Univerzitetu Yale

Vildana Bijedić, mr., Mandala Academy Foundation,

Patrick McCarthy, direktor Biblioteke medicinskog centra, prodekan za univerzitetske biblioteke, Univerzitet u St. Louisu,

Dženita Pašić, advokatica, Louisville, Kentucky,

Mirsad Čaušević, preživjeli iz koncentracionih logora Omarska i Manjača,

Kenan Arnautović, doktor medicine, Memphis, Tennessee,

Dijana Mujkanović, doktorandica, Univerzitet u Pittsburghu,

Mead Mišić, advokat, Boston, Massachusetts,

dr. Adna Karamehić-Oates, direktorica Centra za bosanske studije Univerziteta Fontbonne,

Azem Dervišević, poslovni i društveni poduzetnik, Cambridge, Massachusetts,

Nerma Bučan, šefica kabineta/politička savjetnice u Uredu prof.

dr. C. Schwarza-Schillinga,

Prof. Emir Festić, dr. medicine, mr., Ponte Vedra Beach, Florida,

Esad Boškailo, dr. medicine, vanredni profesor psihijatrije, Univerzitet u Arizoni, Medicinski fakultet u Phoenixu,

Damir Husamović, mr. ekonomije, društveni aktivista, direktor za društveni angažman u Cydeou, predsjednik Bosanskog islamskog centra u St. Louisu,

Jordan Steven Sher, pisac, *And Still We Rise: A Novel About the Genocide in Bosnia /A mi ipak ustajemo: roman o genocidu u Bosni i Hercegovini*,

Rupert Wolfe Murray, pisac,

Peter Lippman, pisac, *Surviving the Peace: The Struggle for Recovery in Postwar Bosnia-Herzegovina /Preživjeti mir: borba za oporavak u postratnoj Bosni i Hercegovini*,

Keith Doubt, profesor emeritus, Univerzitet Wittenberg

Uz podršku

Adil Kulenović, predsjednik Kruga 99, Sarajevo,

Mustafa Cerić, dr, bivši reisul-ulema Bosne i Hercegovine,

Munira Subašić, predsjednica udruženja Pokret majki enklava Srebrenica i Žepa,

Šemso Osmanović, dr, preživjeli iz Srebrenice,

Satko Mujagić, Čuvari Omarske, preživjeli iz koncentracionih logora Omarska i Manjača,

Bakira Hasečić, predsjednica, Udruženje “Žena - žrtva rata”,

Samir Vranović, predsjednik, Udruženje Istina Kalinovik 92, Halida Konjo-Uzunović,

predsjednica, Udruženje žrtava rata Foča 92-95,
Jasna Čaušević, referentica za prevenciju genocida i odgovornost za zaštitu, Društvo
za ugrožene narode (STP), Njemačka

cc. The Honorable Antony J. Blinken, United States Secretary of State;
The Honorable Eric Nelson, United States Ambassador to Bosnia and Herzegovina;
The Honorable Karen Donfried, Assistant Secretary, Bureau of European and Eurasian
Affairs,
Office of the United States Secretary of State;
The Honorable Gabriel Escobar Deputy Assistant Secretary, Bureau of European and
Eurasian Affairs, Office of the United States Secretary of State;
The Honorable Matthew A. Palmer Special Representative for the Western Balkans
Office
of the United States Secretary of State;
The Honorable Christian Schmidt, High Representative, Bosnia and Herzegovina

Prevod: Elharuna Rizvanbegović

The preceding text is copyright of the author and/or translator and is licensed under a
Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported License.